

Speekselklierafwijking

Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie

Inleiding

U heeft een afspraak bij de kaakchirurg in verband met een speekselklierafwijking. Deze folder geeft algemene informatie hierover.

Vorbereiding

Hou bij de voorbereiding op de behandeling rekening met het volgende:

- neem uw identiteitsbewijs en de verwijkskaart van huisarts of verwijzend arts mee;
- meldt u zich tien minuten voor het afgesproken tijdstip bij de desbetreffende polikliniek;
- u hoeft thuis geen speciale voorbereidingen te treffen. U mag van tevoren gewoon eten en drinken;

Eerste afspraak

Tijdens de eerste afspraak zal de kaakchirurg u vragen stellen over de speekselklierafwijking om een goed beeld te krijgen van de voorgeschiedenis. Ook zal de kaakchirurg de afwijking bekijken en bevoelen. Daarna volgt aanvullend onderzoek, zoals het meten van de speekselklierfunctie en laboratoriumonderzoek van speeksel en bloed. Eventueel worden er röntgenfoto's of een scan gemaakt.

De behandeling van speekselklierafwijkingen is afhankelijk van de oorzaak. Een aantal oorzaken noemen we hier:

- ontsteking;
- zwelling, door bijvoorbeeld suikerziekte, leverziekten of schildklierafwijkingen, fors alcoholgebruik of eetstoornissen;
- verminderde speekselproductie, door bijvoorbeeld medicijnen;
- syndroom van Sjögren;
- speekselsteen: verkalking van ingedikt speeksel in de speekselklier of in de uitvoergang hiervan;
- slijmcyste, door een verstopping van de uitvoergang van het speekselkliertje;
- tumor: een stevig aanvoelende zwelling in een deel van de speekselklier.

Behandeling

Ontsteking

Bij een ontsteking krijgt u meestal antibiotica voorgeschreven. Ook krijgt u instructies om dagelijks de ontstoken speekselklier leeg te masseren en om daarnaast ruim water te drinken en zure voedingsmiddelen te nemen.

Speekselstenen en slijmcysten

Speekselstenen en slijmcysten verdwijnen soms spontaan maar meestal worden ze operatief verwijderd.

Verminderde functie/speekselproductie

Blijvend verlies van speekselklierfunctie is moeilijk te behandelen. Vaak geeft wat kauwen (suikervrij snoep met een krachtige smaak) verlichting. Extra poetsen voorkomt bijkomende klachten. In de handel is kunstspeeksel van diverse samenstellingen verkrijgbaar. De speekselklieren kunnen ook kortdurend (enkele uren) gestimuleerd worden met een medicijnen.

Tumor

Een tumor moet eerst nader onderzocht worden. Daarna is het vaak verstandig de tumor operatief te verwijderen.

Veel gestelde vragen

Wat is de functie van de speekselklieren?

Er zijn drie paar grote speekselklieren. De oorspeekselklier, de onderkaakspeekselklier en de ondertongspeekselklier. Verder bevinden zich in de mond en keel nog honderden kleine speekselkliertjes. Ze produceren speeksel. Speeksel functioneert als een soort smeermiddel waardoor het eten en praten gemakkelijker wordt. Ook zorgt speeksel voor mechanische reiniging van tanden en kiezen. Tenslotte speelt speeksel een rol in de afweer tegen bacteriën en maakt speeksel een begin met de spijsvertering van zetmeel. Om dit allemaal mogelijk te maken kunnen de eigenschappen van speeksel snel wisselen van taai tot dun vloeibaar.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.

Vragen en contact

Op werkdagen tussen 08:00 en 17:00 uur:

Telefoon 053 487 2720

Buiten deze tijden/spoed:

Telefoon 053 487 2000